

MAUNO KOIVISTON RAHASTO

Poliittisen vaikuttajan juhlarahasto

Rahasto perustuu presidentti Mauno Koiviston (25.11.1923–12.5.2017) 60- ja 70-vuotispäivien yhteydessä tehtyihin onnittelulahjoituksiin. Se tukee yhteiskuntatieteellistä tutkimusta ja suomalaista kirjallisuutta.

Mauno Henrik Koivisto syntyi Turussa uskonnollisen työläisperheen keskimmäisenä lapsena. Hänen vanhempansa olivat laivapuoseppä Juho Koivisto ja ompelija Hymni Sofia o.s. Eskola. Koiviston lapsuutta varjosti äidin kuolema pojan ollessa vasta kymmenvuotias, ja lisäksi ikäluokan muiden miesten tavoin Koivistonkin nuoruus kuului sotatoimissa. Hän liittyi jo talvisodan aikana 16-vuotiaana vapaaehtoisena kenttäammatusjoukkoihin, ja jatkosodan aikana Koivisto palveli Lauri Törnin johtamassa 1. divisioonan jääkärikomppaniassa.

Sodan jälkeen Koivisto liittyi SDP:n jäseneksi, ja satamatyöntekijänä ja varsinkin Turun ja Hangan satamakonttorin johtajana hän osallistui aktiivisesti kommunistien vaikutusvallan vähentämiseen satamissa 1940-luvun lopulla. Myöhemmin hän kuitenkin rakensi toimivat suhteet useimpiin suomalaisiin kommunisteihin ja Neuvostoliittoon. Mauno Koivisto opiskeli satama- ja opettajantyönsä ohessa. Hän valmistui ylioppilaaksi 1949, minkä jälkeen hän siirtyi opiskelemaan yhteiskuntatieteitä Turun yliopistossa ja Åbo Akademissa. Koivisto valmistui filosofian kandidaatiksi 1953, ja hänen väitöskirjansa *Sosiaaliset suhteet Turun satamassa* valmistui 1956. Mauno ja Tellervo Koivisto (o.s. Kankaanranta, s. 1929) avioituivat vuonna 1952, ja heidän tyttärensä Assi syntyi vuonna 1957.

Mauno Koivisto siirtyi Helsingin Työväen Säästöpankin johtotehtäviin vuosiksi 1958–1967. Hänestä kehittyi talouspolitiikan tuntija, jonka asiantuntemukseen varsinkin SDP:n johto luotti, ja hän toimi valtiovarainministerinä Rafael Paasion hallituksessa 1966–1967. Koivisto vaikutti myös pääministerinä rakennemuutoksen ravisuttamassa maassa 1968–1970 ja 1979–1982. Urho Kekkosen luovut-

Presidentti Mauno Koivistosta tuli Suomen Kulttuurirahaston kunniaesimies 1988. Kuva: SKR/Atte Matilainen

tua presidentin tehtävästä terveydellisistä syistä Koivisto hoiti vt. presidenttinä valtionpäämiehen tehtäviä. Hänet valittiin vuoden 1982 presidentinvaaleissa Suomen yhdeksänneksi presidentiksi. Koivisto oli Suomen ensimmäinen sosiaalidemokraattinen presidentti, ja hänen kautiinsa ajoittui tuntuja sisä- ja ulkopoliittisia murroksia. Koivisto muun muassa tuki perustuslaillista muutosprosessia, joka siirsi valtaa presidentiltä eduskunnalle ja hallitukselle. Neuvostoliiton hajoamiseen Koivisto suhtautui aluksi varovaisesti, mutta ulkopoliittisen tilanteen muututtua hän siirtyi tukemaan Suomen EU-jäsenyyttä.

Politiikan lisäksi Mauno Koivisto vaikutti 1960-luvulta aina ensimmäiseen presidenttikautensa asti Kulutusosuuskuntien Keskusliiton ja Elannon luottamustehtävissä. Presidenttikautiensa jälkeen Suomen Kulttuurirahaston kunniaesimies keskittyi poliittisten muistelmien ja Suomen idänsuhteita käsittelevien tutkimusten kirjoittamiseen. Mauno Koivisto oli useiden yliopistojen kunniatohtori.

Osuuskunta Sigillum/Taina Uusitalo

SUOMEN KULTTUURIRAHASTON tehtävä on suomalaiskansallisen henkisen ja taloudellisen viljelyn vaaliminen ja kehittäminen. Kulttuurirahasto muodostuu Säätiöstä (perustettu 1939) ja Kannatusyhdistyksestä (perustettu 1937). Säätiön sisällä toimii keskusrahasto ja 17 maakuntarahastoa. Kulttuurirahasto jakaa apurahoja ja palkintoja tieteen ja taiteen tekijöille sekä kulttuurielämän eri aloille toimiville henkilöille ja yhteisöille. Apurahojen ohella Kulttuurirahastolla on myös omaa kulttuuritoimintaa. Lisätietoa www.skr.fi.